

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
12.04.2021. - 16.04.2021.

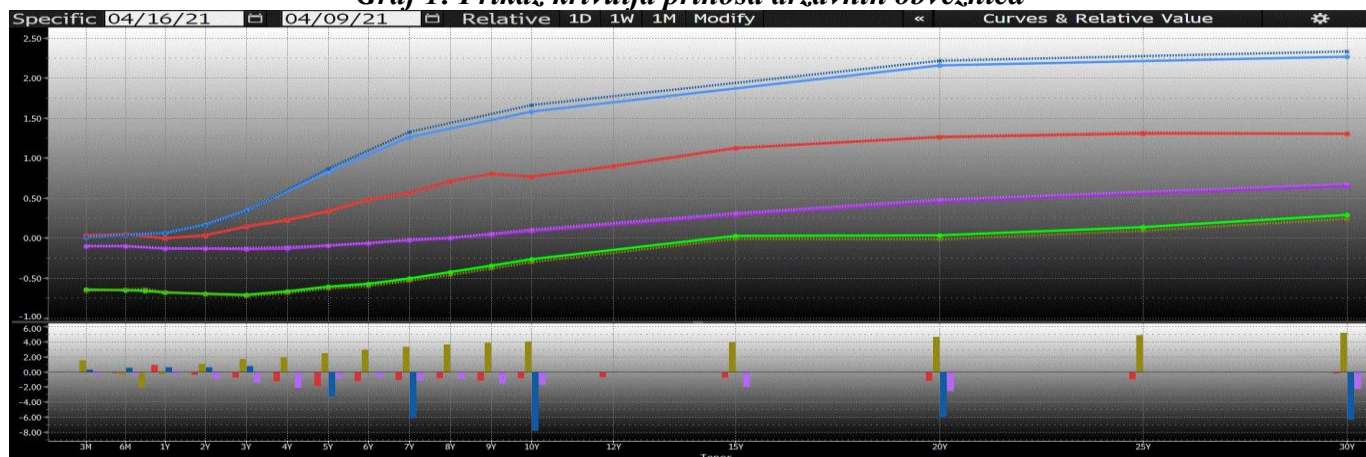
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	9.4.21	-	16.4.21	9.4.21	-	16.4.21	9.4.21	-	16.4.21	9.4.21	-	16.4.21				
2 godine	-0,70	-	-0,69	↗	0,15	-	0,16	↗	0,05	-	0,04	↘	-0,12	-	-0,12	→
5 godina	-0,63	-	-0,61	↗	0,86	-	0,83	↘	0,35	-	0,33	↘	-0,08	-	-0,09	↘
10 godina	-0,30	-	-0,26	↗	1,66	-	1,58	↘	0,77	-	0,76	↘	0,11	-	0,09	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	9.4.21	-	16.4.21	
3 mjeseca	-0,640	-	-0,614	↗
6 mjeseci	-0,649	-	-0,652	↘
1 godina	-0,639	-	-0,641	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16.04.2021. godine (pune linije) i 09.04.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su povećani u odnosu na prethodni tjedan. Prinosi njemačkih obveznica zabilježili su rast između 1 i 4 bazna boda, a prinosi italijanskih i španjolskih obveznica rast od 1 do 2 bazna boda. Prema objavljenim podacima, ECB je u tjednu zaključno sa 9. travnja, izvršila neto kupovinu obveznica u iznosu od 17,1 milijardu EUR u okviru PEPP programa. Ovaj podatak je veći od iznosa objavljenog u prethodnom tjednu, te je utjecao na to da ukupan iznos sredstava koje ECB po ovoj osnovi ima u svojim bilancama dostigne 960,3 milijarde EUR. Udio loših kredita u bankama koje se nalaze pod supervizijom ECB u IV tromjesečju prošle godine je smanjen na 2,63%, što je najniža razina od kada je 2015. godine ECB započela da vrši nadzor određenih banaka. Član UV ECB Villeroy je kao mogućnost naveo da bi potencijalni izlazak iz PEPP programa u ožujku 2022. godine mogao biti popraćen prilagođavanjem starijeg programa kvantitativnih olakšica. Prema istraživanju sa Bloomberg-a, očekuje se da bi ECB mogla da uspori program hitnog otkupa obveznica do srpnja, te bi mogla signalizirati do kraja

ove godine da će se program hitnog otkupa obustaviti u ožujku 2022. godine. Više od 60% sudionika ove ankete predviđa da će se ECB držati sadašnjeg rasporeda neto kupovina, a gotovo isto toliko očekuje da će ECB signalizirati prekid ove politike tri mjeseca ranije. Ekonomisti ne očekuju bilo kakve promjene u politici na sastanku ECB koji se održava ovoga tjedna.

EU je vezano za pitanje fonda pomoći objavila plan za prikupljanje 800 milijardi EUR u dugu do 2026. godine. Navedeno zaduživanje bi trebalo da uključi tzv. zelene obveznice i EU obveznice sa prosječnim godišnjim iznosom od oko 150 milijardi EUR i krajnjim rokom otplate do 2058. godine. Ministar financija Njemačke Scholz je uoči sastanka sa EU kolegama izjavio da je optimističan da će Njemačka uskoro moći da ratificira sopstvenu EU odluku o resursima koja je od suštinske važnosti za stavljanje u upotrebu ovog fonda. Kompanija Johnson&Johnson je objavila da će odgoditi planiranu isporuku svog cjepiva Europi, nakon što su zdravstvene agencije u SAD zatražile da se pauzira upotreba ovog cjepiva, dok se istraži nekoliko slučajeva rijetkih krvnih ugrušaka. EU je dostigla prekretnicu u davanju 100 milijuna doza cjepiva prošlog tjedna, s tim da ovaj broj maskira rastući nesklad unutar samog kontinenta.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Maloprodaja – EZ (G/G)	VELJAČA	-5,3%	-2,9%	-5,2%
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	VELJAČA	-1,4%	-1,6%	0,1%
3.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	VELJAČA	-2,1%	-0,6%	-2,1%
4.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	VELJAČA	22,0	18,4	28,7
5.	Trgovinska bilanca – Nizozemska (u milijard. EUR)	VELJAČA	-	5,4	4,9
6.	Trgovinska bilanca – Španjolska (u milijardama EUR)	VELJAČA	-	-1,08	-1,77
7.	Trgovinska bilanca – Irska (u milijardama EUR)	VELJAČA	-	6,22	6,14
8.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	VELJAČA	-	4,75	1,58
9.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	VELJAČA	-	2.643,8	2.606,9
10.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	VELJAČA	79,0	70,7	76,6
11.	Stopa inflacije – EZ (final.)	OŽUJAK	1,3%	1,3%	0,9%
12.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	OŽUJAK	2,0%	2,0%	1,6%
13.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	OŽUJAK	1,4%	1,4%	0,8%
14.	Stopa inflacije – Austrija (final.)	OŽUJAK	2,0%	2,0%	1,2%
15.	Stopa inflacije – Finska	OŽUJAK	-	1,3%	0,9%
16.	Stopa inflacije – Italija (final.)	OŽUJAK	0,6%	0,6%	1,0%
17.	Stopa inflacije – Španjolska (final.)	OŽUJAK	1,2%	1,2%	-0,1%

SAD

Tijekom proteklog tjedna objavljeni su ekonomski podaci za SAD koji ukazuju na ekonomski oporavak. Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć su smanjeni na najnižu razinu od ožujka 2020. godine, što je značajan pokazatelj oporavka. Objavljen je i dokument Beige Book u kojem je navedeno da je ekonomski napredak „umjeren“, dok je u prethodnom izvješću bio opisan kao „skroman“, te je istaknut rast osobne potrošnje.

Predsjednik Feda iz St. Louisa Bullard smatra da je još uvijek rano govoriti o promjeni monetarne politike. Istaknuo je da i dalje žele zadržati sadašnju ultrastimulativnu monetarnu politiku sve dok pandemija traje. Predsjednik Feda iz Bostona Rosengren smatra da kreatori monetarne politike treba da budu „prilično skromni“ vezano za pitanje povjerenja prema inflaciji, te da postoje rizici da dođe do pregrijavanja inflacije i njenog rasta preko ciljane razine od 2%. Rosengren je istaknuo da na tržištu rada postoje zaostaci, te je stopa aktivne radne snage i dalje prilično niska u odnosu na razdoblje prije pandemije, dok je stopa nezaposlenosti i dalje 6%.

Američki predsjednik Biden je uveo nove opsežne sankcije protiv Rusije, uključujući dugotrajne sankcije, kao odgovor na „neobičnu i izvanrednu prijetnju nacionalnoj sigurnosti, vanjskoj trgovini i ekonomiji SAD koje zauzimaju određene štetne vanjske aktivnosti Vlade Ruske Federacije“. Prve mjere Bidenove administracije protiv Rusije uključuju protjerivanje 10 ruskih diplomata iz SAD i uvođenje sankcija protiv 38 entiteta, pojedinica i kompanija koji su optuženi za miješanje i sudjelovanje u američkim izborima, kao i sprovođenju sajber napada. Potom se uvodi novi set sankcija protiv primarnog državnog

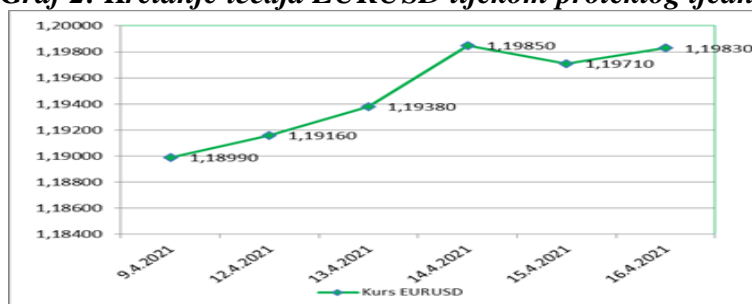
duga u domaćoj valuti. Ove nove sankcije podrazumijevaju da američke financijske institucije neće moći da sudjeluju u primarnim plasmanima državnih dužničkih vrijednosnih papira (OFZ), sugerirajući da će moći da sudjeluju u sekundarnoj trgovini, uključujući OFZ koje su izdane poslije 14. srpnja, gdje po mišljenju nekih tržišnih analitičara ostavljaju prostor za dalju diplomatiju.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	NFIB povjerenje malog biznisa	OŽUJAK	98,5	98,2	95,8
2.	Indeks cijena na malo (G/G)	OŽUJAK	2,5%	2,6%	1,7%
3.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	9. travnja	-	-3,7%	-5,1%
4.	Generalni uvjeti poslovanja	TRAVANJ	20,0	26,3	17,4
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	10. travnja	700.000	576.000	769.000
6.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	3. travnja	3.700.000	3.731.000	3.727.000
7.	Maloprodaja (M/M)	OŽUJAK	5,8%	9,8%	-2,7%
8.	Poslovno povjerenje Fed Filadelfija	TRAVANJ	41,5	50,2	44,5
9.	Industrijska proizvodnja (M/M)	OŽUJAK	2,5%	1,4%	-2,6%
10.	Broj započelih kuća	OŽUJAK	1.613.000	1.739.000	1.457.000
11.	Povjerenje potrošača Sv. Mičigen P	TRAVANJ	89,0	86,5	84,9

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1899 na razinu od 1,1983.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Članica MPC BoE Tenreyro je izjavila da lekcije koje su naučene tijekom financijske krize pokazuju da prerano povlačenje monetarne podrške može stvoriti ožiljke na tržištu rada, može biti vrlo skupo i može usporiti rast u budućnosti.

U proteklom tjednu Velika Britanija je nastavila da popušta mjere uvedene zbog pandemije. Tako su sa radom počele prodavaonice koje ne prodaju robu od esencijalne važnosti, dok su restorani i pabovi također dobili dozvolu da organiziraju ponudu na otvorenom. Niz ekonomskih podataka koje je objavila Agencija za statistiku Velike Britanije su također pokazali da se banke Velike Britanije pripremaju za povećanje hipotekarnog kreditiranja kućanstava i to na najvišu razinu od 2008. godine. Prema podacima kompanije za zapošljavanje Morgan McKinley, broj otvorenih radnih mjesta u financijskoj industriji Londona je povećan za 70% tijekom I tromjesečja tekuće godine u usporedbi sa prethodnim tromjesečjem. Ovo povećanje djelomično reflektira nisku bazu zapošljavanja u posljednjih godinu dana, a rezultat je pandemije i neizvjesnosti oko postizanja sporazuma o Brexitu koji su utjecali na to da brojni zaposleni rade od kuće. Zvaničnici u Londonu i Briselu su bili uključeni u „tehničke pregovore“ u posljednja dva tjedna vezano za buduće provjere hrane, biljaka i drugih pošiljki koji se izvoze iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku.

Ministar za Brexit Frost je izjavio da su razgovori između EU i Velike Britanije za ublažavanje tenzija u Sjevernoj Irskoj opisani kao produktivni i konstruktivni. EU je iskoristila prvi sastanak uživo da upozori na to da dalji tok postupaka moraju zajedno dogovoriti. Predstavnik EU Šefčović je izjavio da nije bilo prostora za jednostrano djelovanje, dodajući da će prijetnja sudskim postupkom zbog odluke Velike Britanije da se odlože neke od graničnih kontrola u Sjevernoj Irskoj, ostati na snazi sve dok bude bilo potrebno.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (M/M)	FEB	12,0%	20,3%	9,5%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	FEB	-4,5%	-3,5%	-4,3%
3.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	FEB	-5,1%	-4,2%	-5,0%
4.	Građevinski sektor (G/G)	FEB	-2,1%	-4,3%	-6,5%
5.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	FEB	-10,500	16,442	-12,592

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,86831 na razinu od 0,86576, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3707 na razinu od 1,3832.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna, guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ nastaviti politiku monetarnih olakšica duže vremensko razdoblje putem kontrole krive prinosa, koja je postala održivija i učinkovitija nakon revizije na sjednici iz ožujka. Dodao je da će biti potrebno vrijeme, ali da se može postići inflacija od 2%. Rast novca u optjecaju i depozita kod financijskih institucija ukazuju na to da su kućanstva i kompanije nastavili da povećavaju štednju usprkos znakovima poboljšanja u ekonomiji. Ovi podaci još više naglašavaju kako se Japan bori za potpuni izlazak iz pandemije, dok spor proces cijepljenja i slaba potrošnja dodatno negativno djeluju na očekivanja. Guverner BoJ Kuroda je upozorio da se ekonomija počela zagrijavati, ali da će oporavak biti umjeren zbog dugotrajnih posljedica izazvanih pandemijom Covid19. BoJ je za dvije od ukupno devet regija dala pesimističnije procjene ekonomskog rasta u odnosu na procjene koje su dane prije tri mjeseca. Za ostale regije zadržana su ranija očekivanja uz oprezni optimizam u pogledu krhkog oporavka ekonomije. Japan bilježi ponovni rast oboljelih od Covid19, uz rekordni broj zaraženih u zapadnom dijelu Osake, što je potaklo vlasti da sprovedu ciljane mjere lockdowna. Prema anketi koju je proveo Reuters među ekonomistima, rizici po inflatorna očekivanja su više izraženi ka gore, jer su rastuće cijene dobara, slabiji jen i nestašice opskrbe izazvane pandemijom utjecali na povećanje ulaznih troškova.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	OŽUJAK	0,5%	1,0%	-0,6%
2.	Kreditiranje od strane banke (G/G)	OŽUJAK	-	6,3%	6,2%
3.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	OŽUJAK	-	65,0%	36,7%
4.	Monetarni agregat M2 (G/G)	OŽUJAK	9,7%	9,5%	9,6%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G)	OŽUJAK	8,1%	8,0%	8,0%
6.	Porudžbine osnovnih strojeva (G/G)	VELJAČA	2,4%	-7,1%	1,5%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 130,51 na razinu od 130,36. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine 109,67 na raznu od 108,80.

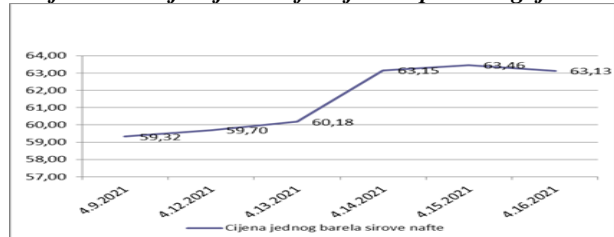
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,32 USD (49,85 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je imala tendenciju rasta. Početkom tjedna cijena je blago povećana i približila se razini od 60 USD po barelu dok su investitori još uvijek procjenjivali neujednačenu globalnu tražnju uvjetovanu širenjem pandemije Covid19 u nekim regijama, a tržište se pripremalo za povećanje ponude ovog energenta, kako je odlučeno od strane OPEC+. Narednog dana su objavljene vijesti da je zabilježen snažan uvoz nafte u Kinu, što je pojačalo očekivanja ekonomskog rasta i potaknulo rast tražnje, a posljedično i rast cijene ovog energenta. Pored toga, tržišta su se uglavnom udaljila od tenzija na Bliskom istoku koje do sada nisu uzurpirale ponudu nafte, što je još jedan pozitivan signal za rast cijene ovog energenta. Sredinom tjedna cijena je nastavila da bilježi rast nakon što je IEA povećala prognoze vezano za pitanje potražnje za naftom, te nakon što je izvješće iz ove industrije pokazalo da je u SAD zabilježen pad zaliha nafte. Rastući optimizam koji je postao očigledan krajem tjedna dao je dodatni doprinos cijeni ovog energenta. Također, cijena nafte se našla na putu da zabilježi najveći tjedni rast od početka veljače, a sve pod utjecajem optimizma vezano za prevazilaženje pandemije. Dodatnu podršku cijeni nafte daju podaci da je u I tromjesečju ove godine Kina zabilježila rast, dok ekonomija u SAD, također, jača, što potvrđuju objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 63,13 USD (52,68 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 6,42%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.743,88 USD (1.465,57 EUR).

Početkom tjedna cijena zlata je smanjena jer su investitori bili u iščekivanju podataka o kretanju potrošačkih cijena u SAD, ali i zbog praćenja kretanja prinosa na državne obveznice SAD. Nakon što su objavljene vijesti da je u SAD došlo do rasta indeksa cijena, inflatorna očekivanja su povećana, što je vodilo slabljenju USD, a posljedično i rastu cijene zlata. Pored toga, preporuka da se pauzira cijepjenje cjepivom Johnson&Johnson je, također, utjecala na rast cijene zlata. Tijekom posljednjih tjedana cijena zlata se uglavnom kreće u užem rasponu, ali je i dalje pod silaznim pritiscima na što utječu rast prinosa, elastičnost USD, kao i pozitivna očekivanja prevazilaženja pandemije. Sredinom tjedna zbog izjave predsjednika Feda Powell da je ekonomija SAD spremna za snažniji rast i zapošljavanje kako se prevazilazi pandemija Covid19, došlo je do rasta prinosa državnih obveznica SAD, ali i do pada cijene zlata. Tijekom prošlog tjedna, u četvrtak, objavljeni su pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD. Usprkos tome, došlo je do pada prinosa na državne obveznice i aprecijacije USD, što je utjecalo na povećanje cijene ovog plemenitog metala. U takvim okolnostima investitori su pojačali tražnju za zlatom koje u ovakvim uvjetima pruža zaštitu od rizika. Cijena je nastavila da bilježi rast do kraja tjedna kada je objavljena nepotvrđena vijest da je Kina domaćim i međunarodnim bankama dala dozvolu za uvoz većih količina zlata u ovu zemlju, što predstavlja moguću podršku za cijenu zlata.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.776,51 USD (1.482,53 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila rast za 1,87%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

